

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)“

[KOM(2010) 537 v konečnom znení – 2010/0266 (COD)]

a „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 73/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov“

[KOM(2010) 539 v konečnom znení – 2010/0267 (COD)]

(2011/C 107/06)

Spravodajca: **pán Gilbert BROS**

Európsky parlament (11. novembra 2010) a Rada (13. októbra 2010) sa rozhodli podľa článku 42, článku 43 ods. 2 a článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV)“

KOM(2010) 537 v konečnom znení – 2010/0266 (COD).

Európsky parlament (11. novembra 2010) a Rada (19. októbra 2010) sa rozhodli podľa článku 42, článku 43 ods. 2 a článku 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 73/2009, ktorým sa ustanovujú spoločné pravidlá režimov priamej podpory pre poľnohospodárov v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa ustanovujú niektoré režimy podpory pre poľnohospodárov“

KOM(2010) 539 v konečnom znení – 2010/0267 (COD).

Odborná sekcia pre poľnohospodárstvo, rozvoj vidieka a životné prostredie poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 3. februára 2011.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 469. plenárnom zasadnutí 16. a 17. februára 2011 (schôdza zo 16. februára) prijal 96 hlasmi za, pričom 1 člen sa hlasovania zdržal, nasledujúce stanovisko:

1. Závěry a odporúčania

1.1 Zosúladiť nariadenie (ES) č. 73/2009 (priame platby) a nariadenie (ES) č. 1698/2005 (rozvoj vidieka) s Lisabonskou zmluvou znamená nahradiť súčasný komitologický postup rozlišovaním medzi delegovanými aktmi a vykonávacími aktmi. EHSV sa zasaďuje za to, aby sa pri vypracúvaní aktov Spoločenstva konzultovali zainteresované strany a členské štáty, a záleží mu na zachovaní tohto postupu.

1.2 Rada a Komisia si rozlíšenie medzi delegovanými a vykonávacími aktmi vykladajú rozdielne. EHSV sa preto domnieva, že o tom, aký postup bude pre každý akt zvolený, sa musí rozhodnúť podľa jasných kritérií.

1.3 EHSV zastáva názor, že delegovanie aktov musí byť bezpodmienečne presne časovo ohraničené. Okrem toho by sa

delegované akty mali obmedzovať výhradne na oblasti, v ktorých je nevyhnutné, aby sa rozhodnutia prijímali rýchlo.

1.4 Vykonávacie akty by sa mali týkať prípadov, keď je potrebné, aby bolo uplatňovanie v členských štátoch zosúladené. V niektorých oblastiach je toto zosúladenie mimoriadne dôležité, aby nedošlo k narušeniu hospodárskej súťaže. EHSV sa preto domnieva, že akty týkajúce sa napríklad osobitných pravidiel uplatňovania hlavných aktov 2. piliera SPP alebo akty spojené so zavádzaním environmentálnych opatrení by mali byť zaradené medzi vykonávacie akty, na rozdiel od toho, čo navrhuje Komisia.

1.5 EHSV pozitívne vníma skutočnosť, že Komisia využíva revíziu týchto nariadení na to, aby zaviedla niekoľko zjednodušení. Tieto zjednodušenia sa však týkajú hlavne administratívny, hoci by sa mali predovšetkým usilovať uľahčiť prácu poľnohospodárom.

1.6 EHSV sa zasadzuje za to, aby členské štáty pravidelne informovali o pokroku v oblasti rozvoja vidieka. Výbor upozorňuje, že znížením počtu správ, ktoré musia členské štáty predkladať Komisii, o pokroku dosiahnutom pri realizácii strategických plánov, by sa mohlo zredukovať množstvo informácií, ktoré sú v tejto súvislosti dostupné.

1.7 EHSV je priaznivo naklonený návrhu oslobodiť poľnohospodárov s veľmi malou plochou podniku od povinnosti deklarovať všetky poľnohospodárske plochy. Maximálna veľkosť plochy stanovená na 1 hektár by sa však mohla zvýšiť.

1.8 Pokiaľ ide o poľnohospodársky poradenský systém, EHSV schvaľuje väčšiu pružnosť, ktorú navrhuje Komisa. Členské štáty tak budú môcť vytvoriť pre poľnohospodárov primeranejší poradenský systém, ktorý sa nebude obmedzovať len na krížové plnenie.

2. Kontext stanoviska

2.1 V článku 290 a 291 Lisabonskej zmluvy sa stanovujú zmeny postupu rozhodovania Európskej komisie, Rady a Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o pravidlá vykonávania legislatívnych textov Spoločenstva.

2.2 V návrhoch Komisie týkajúcich sa nariadenia (ES) č. 73/2009 (priame platby) a nariadenia (ES) č. 1698/2005 (rozvoj vidieka) sa plánujú dva druhy zmien:

- zmeny s cieľom zosúladiť uvedené nariadenia s Lisabonskou zmluvou,
- zjednodušenie týchto nariadení v rôznych oblastiach.

2.3 Komitologický postup sa podľa v súčasnosti platných pravidiel opiera o bývalý článok 202 zmluvy, v ktorom sa uvádza, že Rada „zverí Komisii v aktoch, ktoré prijme, právomoci k vykonávaniu pravidiel stanovených Radou. Rada môže výkon týchto právomocí určitým spôsobom vymedziť. Rada si tiež môže v špecifických prípadoch vyhraďovať výkon vykonateľných právomocí priamo pre seba.“

2.4 V súčasnosti sa teda na základe rozhodnutia Rady 1999/468/ES, tzv. rozhodnutia o komitologickom postupe, musia k návrhom textov Komisie vyjadriť štyri typy výborov:

- poradné výbory,
- riadiace výbory,
- regulačné výbory,
- regulačné výbory s kontrolou.

2.5 Vstúpením Lisabonskej zmluvy do platnosti sa článok 202 vypúšťa a rozlišujú sa dva typy aktov: delegované akty a vykonávacie akty.

2.6 Delegované akty (článok 290): ide o novú kategóriu aktov, „takmer legislatívnych“, ktorými sa dopĺňajú alebo menia určité „nepodstatné“ prvky legislatívneho aktu, pričom právomoc prijímať tieto akty zveril legislatívny orgán Komisii. V súvislosti s týmto článkom sa nepočíta so žiadnym osobitným aktom z hľadiska uplatňovania: zmluva totiž stanovuje, že toto delegovanie bude mať v každom legislatívnom texte podobu poverenia. Delegovaný akt nenadobúda účinnosť v prípade, že Európsky parlament alebo Rada voči nemu vznesu námietky.

2.7 Vykonávacie akty (článok 291): sú to akty, ktoré prijíma Komisia alebo, v osobitných, náležite odôvodnených prípadoch, ako aj v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP), Rada, s cieľom zabezpečiť jednotné podmienky na vykonávanie právne záväzných aktov Únie.

2.8 Zapojenie členských štátov do vykonávacích rozhodnutí by sa teda malo zásadne zmeniť. Na jednej strane sa klasický komitologický postup, v ktorom majú členské štáty možnosť vyjednávať, obmedzí len na prípady, keď je nevyhnutné, aby všetky členské štáty uplatňovali daný text jednotne. Na druhej strane bude o iných textoch, ktoré v súčasnosti spadajú do právomoci výborov (väčšinou regulačných), od zajtra rozhodovať len Komisia.

3. Všeobecné pripomienky týkajúce sa uplatňovania článkov 290 a 291 v prípade oboch nariadení

3.1 Návrhy Komisie podstatne menia právomoci Komisie, členských štátov a Európskeho parlamentu, pokiaľ ide o vykonávanie európskych textov.

3.2 EHSV sa zasadzuje za to, aby sa pri vypracúvaní textov Spoločenstva konzultovali všetky zainteresované strany. Preto je dôležité, aby sa delegované akty konzultovali s expertmi členských štátov, aj keď nemajú rozhodovaciu právomoc. Umožňuje to lepšie si osvojiť pravidlá už v ranom štádiu a prípadne informovať o problémoch, ktoré sa objavili.

3.3 Okrem toho, hoci to nemá nič spoločné so snahou o zosúladienie s Lisabonskou zmluvou, EHSV pripomína význam orgánov zabezpečujúcich konzultácie so zainteresovanými stranami, ktoré zastupujú občiansku spoločnosť, t. j. poradných skupín. Význam týchto dôležitých platforiem na výmenu informácií by sa nemal spochybňovať, pretože odovzdávajú Komisii odborné poznatky a názory a umožňujú zainteresovaným stranám ľahšie si osvojiť právne predpisy, ktoré sa ešte len pripravujú.

3.4 Pokiaľ ide o dĺžku delegovania aktov, EHSV sa domnieva, že by mala byť vždy presne stanovená.

3.5 EHSV konštatuje, že Rada a Komisia si rozlíšenie medzi delegovanými a vykonávacími aktmi vykladajú rozdielne. EHSV sa preto domnieva, že o tom, aký postup bude pre každý akt zvolený, sa musí rozhodnúť podľa jasných kritérií. V bodoch 3.6, 3.7 a 3.8 sa navrhujú tri kritériá.

3.6 Niektoré akty si vyžadujú zosúladené vykonávanie vo všetkých členských štátoch, keďže rozdiely v ich uplatňovaní by mohli viesť k narušeniu hospodárskej súťaže, ktoré môže negatívne ovplyvniť dobré fungovanie jednotného trhu s poľnohospodárskymi výrobkami. Toto zosúladenie uplatňovania je v niektorých oblastiach mimoriadne potrebné. V tejto súvislosti si možno položiť otázku, či by napríklad akty týkajúce sa osobitných pravidiel uplatňovania hlavných aktov 2. piliera SPP (článok 20 a článok 36 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005) a s nimi súvisiacich opatrení alebo zavádzania environmentálnych opatrení (napr. článok 38 nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 týkajúci sa osobitných pravidiel uplatňovania v súvislosti s platbami za znevýhodnenie spôsobené vykonávaním rámcovej smernice o vode) nemali byť zaradené medzi vykonávacie akty, na rozdiel od toho čo navrhuje Komisia.

3.7 Aj ďalšie rozhodnutia si môžu vyžadovať najprv konzultáciu s členskými štátmi v snahe o dobré vzájomné pochopenie všetkých strán. Komisia tak môže využiť odborné poznatky a skúsenosti členských štátov. V tomto prípade je takisto oprávnené zaradiť daný návrh medzi vykonávacie akty.

3.8 V niektorých oblastiach je nevyhnutná dobrá reakčná schopnosť, aby mohli byť rozhodnutia prijaté rýchlo. V týchto prípadoch by sa mal návrh zaradiť medzi delegované akty.

4. Konkrétne pripomienky v súvislosti s návrhmi na zjednodušenie v zmenenom a doplnenom nariadení Rady (ES) č. 1698/2005 (rozvoj vidieka)

4.1 Komisia chce znížiť počet správ, ktoré musia členské štáty predkladať Komisii o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní svojich národných strategických plánov. Toto opatrenie by mohlo predstavovať podstatné zjednodušenie pre správne orgány členských štátov. EHSV však upozorňuje, že je dôležité, aby členské štáty boli i naďalej povinné pravidelne informovať o pokroku pri realizácii.

4.2 Pokiaľ ide o uľahčenie adresnejšieho využívania poradenských služieb, zmena, ktorú navrhuje Komisia, predstavuje užitočné zjednodušenie, pretože sa uľahčujú podmienky prístupu k pomoci a ustanovuje sa, že poradenské služby sa nemusia povinne vzťahovať na všetky aspekty krízového

plnenia. Jednou z hlavných prekážok, ktoré stoja v ceste rozvoju účinných poradenských služieb pre poľnohospodárov v EÚ, je že sa tieto služby obmedzujú na overovanie uplatňovania krízového plnenia. Poľnohospodári preto často vnímajú poradcu ako kontrolóra.

4.3 Pokiaľ ide o snahu uľahčiť členským krajinám využívanie platieb na zabezpečenie „ekologického“ prepojenia oblastí ležiacich medzi oblasťami siete Natura 2000, výbor sa domnieva, že by malo byť jasné, že špecifické opatrenia a požiadavky na vnútroštátnej a európskej úrovni týkajúce sa prioritných druhov a biotopov sú navzájom prepojené.

5. Konkrétne pripomienky v súvislosti s návrhmi na zjednodušenie v zmenenom a doplnenom nariadení Rady (ES) č. 73/2009 (priame platby)

5.1 EHSV sa domnieva, že snaha o zjednodušenie by sa nemala týkať len administratívy, ale mala by tiež uľahčiť prácu poľnohospodárom.

5.2 Európsky dvor audítorov kritizoval politiku krízového plnenia v osobitnej správe zverejnenej v roku 2008. Predovšetkým odporučil zjednodušiť právny rámec. EHSV podporuje toto odporúčanie.

5.3 Komisia ďalej navrhuje nevyžadovať deklaráciu všetkých poľnohospodárskych plôch podniku od poľnohospodárov s celkovou plochou podniku menšou ako 1 hektár. EHSV víta toto zjednodušenie, pretože pomôže veľmi malým podnikom, pre ktoré môžu byť náklady na kontroly nadmerne vysoké. Maximálna veľkosť plochy stanovená na 1 hektár by sa však mohla zvýšiť.

5.4 EHSV sa tiež nazdáva, že metódy kontroly v poľnohospodárskych podnikoch by mali byť do istej miery flexibilné. Dátum kontroly a čas, ktorý kontrolór strávi v danom poľnohospodárskom podniku, by sa v niektorých prípadoch mali dať prispôsobiť povinnostiam poľnohospodára. Je napríklad neprijateľné, aby poľnohospodár utrpel finančné straty v dôsledku toho, že kontrola bola stanovená na nevhodný deň a on musel byť v ten deň k dispozícii kontrolórovi.

V Bruseli 16. februára 2011

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Staffan NILSSON